

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Právní dějiny

Vojáček

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Evropa v letech 1848 - 1918

Vojáček

Chronologie událostí

- revoluce let 1848 - 1849
- Krymská válka 1854
- vyhlášení samostatné a jednotné Itálie (1861)
- prusko-rakouská válka (1866) - Severoněmecký spolek
+ prusko-francouzská válka (1870 - 1871) - sjednocení
Německa
- Rakousko-uherské vyrovnání 1867
- Berlínský kongres
- Trojspolek a Trojdohoda
- války počátku 20. století
- první ruská revoluce 1905 až 1907

Revoluce 1848 – 1849

- téměř celoevropský rozměr
 - protifeudální
 - demokratická
 - národní

Krymská válka 1854

- konflikt Ruska a Turecka
- zájmy západních mocností
- neutralita rakouského císaře = narušení vztahů s Ruskem
- ruská porážka
 - ➔ reformy šedesátých let

Revoluce v Itálii

- reformy v Církevním státě + demonstrace na severu + povstání na Sicílii
- Piemontský (Sardinský, Albertinský) statut (březen 1848)
- válka s Rakouskem ➡ porážka u Custozy
- srpen: G. Mazzini: „*Králova válka skončila, začala válka vlastenecká*“ (Giuseppe Garibaldi)
- Římská republika (únor 1849; triumvirát)
- Sardinie znovu do války ➡ porážka u Novarry

Sjednocení Itálie

- neúspěch v roce 1848 – Piemontský statut
- Lombardsko a Benátsko rakouské
- Království obojí Sicílie (Viktor Emanuel II. a Camillo Cavour)
- G. Garibaldi
- válka s Rakouskem – Lombardsko
- 1861 – vyhlášení Italského království v Turíně
- prusko-rakouská válka – Benátsko
- 1866 – Papežský stát (garanční zákon; 1929 Lateránské smlouvy)

Sjednocení Německa

- neúspěch v roce 1848
- Bismarckova protirakouská politika
- válka s Dánskem + prusko-rakouská válka 1866 (Hradec Králové)
- Severoněmecký spolek 1866 = první spolkový stát; ústava
- prusko-francouzská válka 1870 – 1871: vyhlášení německého císařství; Vilém I.; ústava

Stát a právo v konstituční éře habsburské monarchie (1848 – 1918)

1. Revoluce let 1848 – 1849
2. Bachovský absolutismus
3. Obnovení konstitučního režimu
4. Rakousko-uherský dualismus

Ústavní vývoj habsburské monarchie

- dubnová ústava (Pillersdorfova) 1848 + kroměřížský návrh + březnová ústava (Stadionova) 1849
- silvestrovské patenty 1851
- Říjnový diplom 1860 + únorová ústava (Schmerlingova) 1861
- prosincová ústava 1867 + uherská ústava

Rakousko-uherské vyrovnání 1867

- základní zákon č. 146/1867 ř. z. +
- zákonný článek č. XII/1867 o rakousko-uherském vyrovnání
 - = dualistický útvar (reálná unie, personální unie s prvky reálné)
 - společné: panovník + tři ministerstva + Delegace, (+ armáda, celní území, měna)

Berlínský kongres

- Rusko-turecká válka 1877 – 1878 = Santšefanský mír = posílení ruského vlivu na Balkáně
- iniciátory VB a R-U
- Berlínský traktát
- (dočasné) rozdělení Bulharska
- potvrzují osvobození Srbska, Č. Hory a Rumunska
- Makedonie, Thrákie a Albánie pod kontrolou Porty
- protektorát R-U nad Bosnou a Hercegovinou
- Rusko dostalo Besarábii atd.

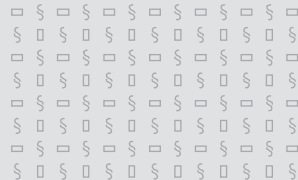
Mocenské bloky

■ Trojspolek (1882)

- Německo
- Rakousko-Uhersko
- Itálie

■ Trojdohoda (1892 – 1904)

- Anglie
- Francie
- Rusko

Vojenské konflikty začátku 20. století

- búrská válka 1898 až 1902
- rusko-japonská válka 1904
- balkánské války 1912 a 1913

Předrevoluční Rusko

- samoděržaví
- reformy 60. let 19. století
- revoluce 1905 – 1907
- Stolypinova agrární reforma (+ dílčí reformy zemstev, školství a sociálního pojištění)
- bolševici a menševici
- KD (kadeti) a SR (eseři)

Únorová revoluce 1917 a její důsledky

- svržení carismu
- Prozatímní vláda + sověty = dvojvládí
- potlačení vlivu sovětů
- Miljukovova nóta
- Kornilovův puč